

บทที่ 2

ลำดับขั้นการเปิดเสรีทางการเงินของไทย

2.1 มูลเหตุของการเปิดเสรีทางการเงิน¹

ในอดีตเนื่องจากระบบเศรษฐกิจการเงินของประเทศยังไม่พร้อมที่จะรับกับระบบการเงินเสรี ทางการเงินจึงจำเป็นต้องควบคุมกิจกรรมทางการเงินอย่างเข้มงวดเพื่อมิให้เกิดการแข่งขันอย่างรุนแรงจนอาจเกิดผลเสียต่อระบบเศรษฐกิจส่วนรวม อย่างไรก็ตาม ผลจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจทั้งภายในและภายนอกในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาทำให้ทางการเริ่มตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการปฏิรูปทางการเงิน² เพื่อให้สามารถรองรับกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้นในอนาคต สำหรับมูลเหตุของการเปิดเสรีทางการเงินมีรายละเอียดดังนี้

มูลเหตุภายในประเทศ

1. ปัญหาระบบการเงินของไทย ในช่วงก่อนเปิดเสรีทางการเงิน กล่าวได้ว่า ระบบการเงินของไทยอยู่ภายใต้กรอบการควบคุมของทางการอย่างเข้มงวด ไม่ว่าจะเป็น การควบคุมในเรื่อง การกำหนดอัตราดอกเบี้ย การควบคุมปริวรรตเงินตรา การกำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ ให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติ ฯลฯ จะเห็นว่า ปัจจัยเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของเครื่องมือทางการเงิน การจัดสรรทรัพยากรทางการเงินและการระดมเงินออม นอกจากนี้ ความจำกัดของเครื่องมือทางการเงิน การจำกัดขอบเขตการดำเนินงานธุรกิจของสถาบันการเงิน และการแบ่งแยกประเภทธุรกิจอย่างเด่นชัด ซึ่งก่อให้เกิดการกระจุกตัวของธุรกิจการเงิน ทำให้กลไกตลาดไม่สามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ และมีประสิทธิภาพ การขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐานของระบบการเงิน ตลอดจนข้อจำกัดทางการเงินต่าง ๆ ดังกล่าวทำให้ทางการตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการวางแผนพัฒนาปฏิรูประบบการเงิน

---

¹ การเปิดเสรีทางการเงิน (Financial Liberalization) หมายถึงการที่รัฐบาลลดบทบาทในการแทรกแซงกลไกการค้าเงินงานของตลาดการเงิน โดยปล่อยให้กลไกของตลาดทำงานอย่างเป็นอิสระมากขึ้นพร้อมทั้งปล่อยให้ความสัมพันธ์ระหว่างตลาดเงินภายในประเทศและตลาดเงินในต่างประเทศมีการเชื่อมโยงกันตามกลไกตลาด

² การปฏิรูปทางการเงิน (Financial Reform) หมายถึงการปรับปรุงและพัฒนาระบบการเงินให้มีประสิทธิภาพโดยลดข้อจำกัดและการควบคุมรวมทั้งพัฒนาตลาดและเครื่องมือทางการเงิน โดยให้กลไกตลาดทำงานได้เสรีและมีการแข่งขันมากขึ้นทั้งนี้เพื่อให้ระบบการเงินสามารถจัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพและให้สถาบันการเงินมีความคล่องตัวในการดำเนินงานและให้มีบริการทางการเงินและการระดมเงินออมมากขึ้นทั้งนี้โดยมีการกำกับดูแลและการดำเนินนโยบายการเงินที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ของประเทศให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นเพื่อรองรับกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมทางเศรษฐกิจใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

2. ปัญหาการขาดดุลเงินออมในประเทศ จากการที่เศรษฐกิจไทยได้ขยายตัวในอัตราสูงอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ประเทศมียอดการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดสูงขึ้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นได้จากปัญหาการขาดดุลเงินออมของประเทศทำให้ทางการจำเป็นต้องเร่งหามาตรการระดมเงินออมให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้เพียงพอกับความต้องการเงินลงทุนที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก เป็นที่เชื่อว่า การเปิดเสรีทางการเงิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการยกเลิกเพดานอัตราดอกเบี้ยและการผ่อนคลายปรัวรรตเงินตราจะเป็นช่องทางที่ช่วยให้เกิดการระดมเงินออมภายในประเทศและการไหลเข้าของเงินทุนจากต่างประเทศเพื่อชดเชยการขาดดุลเงินออมดังกล่าว

3. ความพร้อมทางด้านเศรษฐกิจ โดยหลักการการเปิดเสรีทางการเงินจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของระยะเวลาและภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศ กล่าวคือ เศรษฐกิจควรจะต้องมีเสถียรภาพในระดับมหภาคพอควร ทั้งนี้เพราะ ผลจากการเปิดเสรีทางการเงิน มักจะทำให้อัตราดอกเบี้ยและการขยายตัวของสินเชื่อในช่วงหลังเปิดเสรีทางการเงินเพิ่มขึ้นรวมทั้งมีการไหลเข้ามาของเงินทุนจากต่างประเทศมากขึ้น ส่งผลให้เศรษฐกิจมีการเจริญเติบโตก่อให้เกิดแรงกดดันทางด้านเงินเพื่อและปัญหาการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดที่สูงขึ้นจนอาจทำให้เศรษฐกิจขาดเสถียรภาพ การเปิดเสรีทางการเงินไม่ประสบผลสำเร็จตามที่คาดไว้

จะเห็นว่า ก่อนที่ทางการจะดำเนินนโยบายเปิดเสรีทางการเงิน เศรษฐกิจไทยมีอัตราการเจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระหว่างช่วงปี พ.ศ. 2531-2533 อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับสูงเฉลี่ยประมาณร้อยละ 11.5 ต่อปี ขณะที่อัตราเงินเฟ้ออยู่ในระดับปานกลางเฉลี่ยประมาณร้อยละ 5 ต่อปี ส่วนฐานะการคลังของประเทศมีการเกินดุลเงินสดเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 1.9 ของ GDP ในปี พ.ศ. 2531 มาเป็นร้อยละ 4.7 ของ GDP ในปี พ.ศ. 2533 สำหรับเสถียรภาพระหว่างประเทศ ซึ่งพิจารณาจากระดับของทุนสำรองระหว่างประเทศพบว่าเพิ่มขึ้นจาก 7.1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกาหรือเทียบเท่ากับ 4.3 เดือนของมูลค่าการนำเข้ามาเป็น 14.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกาหรือเทียบเท่ากับ 5.3 เดือนของมูลค่าการนำเข้าของช่วงเดียวกัน (รายละเอียดอยู่ในตารางที่ 2.1)

ตารางที่ 2.1
เครื่องชี้สำคัญทางเศรษฐกิจ

ข้อมูล/ปี	GDP (%)	เงินเพื่อ (%)	ดุลการคลัง ต่อ GDP (%)	C/A ต่อ GDP (%)	Reserve (พันล้าน US\$)
2531	13.3	3.8	1.9	-2.6	7.1
2532	12.2	5.4	3.2	-3.5	10.5
2533	11.2	6.0	4.7	-8.5	14.3
2534	8.5	5.7	4.9	-7.7	18.4
2535	8.2	4.1	3.0	-5.7	21.2
2536	8.6	3.3	2.2	-5.1	25.4
2537	8.9	5.0	1.8	-5.6	30.3
2538	8.7	5.8	2.7	-8.0	37.0
2539	6.7	5.9	2.2	-7.9	38.7

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย , C/A คือ ดุลบัญชีเดินสะพัด

ในช่วงดังกล่าว อาจกล่าวได้ว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศมีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ ดังนั้นจึงเป็นช่วงที่มีความเหมาะสม ซึ่งประเทศไทยสามารถจะดำเนินนโยบายเปิดเสรีทางการเงินอย่างค่อยเป็นค่อยไปด้วยความระมัดระวัง เพื่อให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงทางการเงินของโลก เพราะทางการเริ่มตระหนักว่า ระบบการเงินที่ไม่มีประสิทธิภาพจะเป็นข้อจำกัดและอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นการที่จะทำให้เศรษฐกิจมีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องในระดับสูงต่อไป ปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง คือ ทางการจะต้องเร่งปฏิรูประบบการเงินให้มีความพร้อมที่จะรองรับกับการเจริญเติบโตของภาคเศรษฐกิจจริง ทางการจึงได้เริ่มดำเนินนโยบายการเปิดเสรีทางการเงิน โดยการลดการควบคุมและการแทรกแซงทางการเงินเพื่อให้กลไกตลาดสามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดสรรทรัพยากรทางการเงิน การระดมเงินออม รวมทั้งความสามารถในการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ

มูลเหตุจากภายนอกประเทศ

1. การเจรจาเปิดเสรีทางการค้าและบริการรอบอุรุกวัย เป็นที่คาดว่าผลจากการเจรจาเปิดเสรีทางการค้าและบริการรอบอุรุกวัย ทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องเปิดตลาดการค้าและการเงิน รวมทั้งบริการอื่น ๆ มากขึ้น รวมทั้งจะต้องรับกับภาระการแข่งขันจากต่างประเทศเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ธุรกิจบริการต่างๆ ซึ่งรวมถึงธุรกิจการเงินต้องเร่งปรับตัว เพิ่มประสิทธิภาพความสามารถในการแข่งขันให้มีมากขึ้นเพื่อรองรับกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางการเงินที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การเปิดเสรีทางการเงินจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ซึ่งจะเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้กับระบบเศรษฐกิจการเงินของประเทศ

2. ความเชื่อมโยงทางด้านเศรษฐกิจการเงินระหว่างประเทศ จากกระแสการเปิดเสรีทางการเงินของโลกทำให้เศรษฐกิจของประเทศต่างๆ ในโลกมีความเชื่อมโยงใกล้ชิด (internationalization) และเป็นระบบเดียวกันมากขึ้น (globalization) ส่งผลให้ประเทศไทยจำเป็นต้องดำเนินนโยบายการเปิดเสรีทางการเงินเพื่อให้สามารถรองรับกับความต้องการบริการทางการเงินที่เพิ่มขึ้น และเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพของระบบการเงินให้มีความยืดหยุ่นต่อผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นที่มาจากภายนอกได้เพิ่มขึ้น

3. การพัฒนาประเทศให้เป็นศูนย์กลางการเงินในภูมิภาคการเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศในอินโดจีนจากการวางแผนจากส่วนกลางมาเป็นระบบเศรษฐกิจเสรีที่อิงกลไกตลาดมากขึ้นในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาทำให้เศรษฐกิจของกลุ่มประเทศเหล่านี้มีศักยภาพสูงขึ้น เราในฐานะที่เป็นประเทศประตูทางเข้าของประเทศเหล่านี้ จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินนโยบายเปิดเสรีทางการเงินเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้กับระบบการเงินไว้สำหรับรองรับกับความต้องการทางด้านการค้า การเงินและการลงทุนที่เพิ่มขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์โดยตรงต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและประเทศในภูมิภาคอินโดจีน

2.2 ลำดับขั้นตอนการเปิดเสรีทางการเงินของไทย

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้เริ่มดำเนินนโยบายเปิดเสรีทางการเงินอย่างเป็นทางการในลักษณะแบบค่อยเป็นค่อยไปโดยเริ่มจากแผนพัฒนาระบบการเงินไทยขั้นที่ 1 (พ.ศ.2533-2535) และแผนพัฒนาระบบการเงินขั้นที่ 2 (พ.ศ.2536-2538) โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ 3 ประการ คือ

1. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการเงินไทยทั้งในด้านการระดมเงินออมและการจัดสรรทรัพยากรทางการเงินให้สามารถตอบสนองความต้องการเงินทุนและบริการทางการเงินโดยการกระตุ้นให้การดำเนินกิจกรรมทางการเงินกระทำผ่านกลไกตลาดมากขึ้น

2. เพื่อเพิ่มระดับการออมของประเทศในการเสริมสร้างศักยภาพทางเศรษฐกิจระยะยาว
3. เป็นพื้นฐานรองรับการพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางทางการเงินและเพื่อเสริม

สร้างความสามารถในการแข่งขันในระดับสากล

การดำเนินนโยบายเปิดเสรีทางการเงิน

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ดำเนินมาตรการทางการเงินที่สำคัญ ๆ เพื่อปฏิรูประบบการเงินด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การยกเลิกเพดานอัตราดอกเบี้ย ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ดำเนินมาตรการยกเลิกเพดานอัตราดอกเบี้ยอย่างค่อยเป็นค่อยไป เพื่อให้สถาบันการเงินในประเทศสามารถปรับตัวได้ตามภาวะตลาดโดยมีเป้าหมายอยู่ที่การทำให้อัตราดอกเบี้ยภายในประเทศสามารถเคลื่อนไหวได้อย่างเสรีโดยปราศจากการแทรกแซงจากทางการ ทั้งนี้เริ่มมีการประกาศยกเลิกเพดานอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำของธนาคารพาณิชย์ที่มีอายุตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป ในเดือนมิถุนายน 2532 และต่อมาได้มีการยกเลิกเพดานอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำต่ำกว่า 1 ปีและเงินฝากออมทรัพย์ เมื่อเดือนมีนาคม 2533 และเดือนมกราคม 2535 ตามลำดับ จนในที่สุด เพดานอัตราดอกเบี้ยทุกประเภทซึ่งรวมทั้งอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ก็ได้มีการยกเลิกในเดือนมิถุนายน 2535

เป็นที่เชื่อว่า มาตรการดังกล่าว จะช่วยให้อัตราดอกเบี้ยมีการเคลื่อนไหวมากขึ้นตามกลไกตลาดโดยสถาบันการเงินสามารถกำหนดอัตราดอกเบี้ยให้สอดคล้องกับภาวะการเปลี่ยนแปลงของตลาดการเงินทั้งในด้านการระดมเงินออมในประเทศและการจัดสรรการปล่อยสินเชื่อให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

2. การผ่อนคลายทางด้านปริวรรตเงินตรา ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการผ่อนคลายการปริวรรตเงินตราและการพัฒนาตลาดเงินตราต่างประเทศเพื่อสนับสนุนให้กลไกตลาดสามารถทำงานได้อย่างคล่องตัวโดยในขั้นแรกเริ่มจากการประกาศยอมรับพันธะข้อ 8 ของกองทุนการเงินระหว่างประเทศในเดือนพฤษภาคม 2533 ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงหลัก ๆ คือ ทางการมอบอำนาจให้ธนาคารพาณิชย์เป็นผู้สามารถอนุญาตคำขอต่างๆ ด้านสินค้าทุกกรณี จากเดิมที่ทางการยังเป็นผู้อนุญาตให้บางส่วน รวมทั้งขยายวงเงินคำขออนุญาตด้านเงินทุนและเงินบริการให้มากขึ้นในกรณีการชำระคืนเงินทุนจากการขายหุ้นหรือเลิกกิจการ ต่อมาในเดือนเมษายน 2534 ทางการได้ประกาศผ่อนคลายการควบคุมปริวรรตเงินตราขั้นที่ 2 โดยให้มีการเคลื่อนย้ายเงินทุนได้เสรีมากขึ้น โดยทางการมอบหมายให้ธนาคารพาณิชย์เป็นผู้อนุญาตคำขอส่งออกเงินตราต่างประเทศได้ทุกกรณี ยกเว้นกรณีการซื้อเงินตราต่างประเทศเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเดินทางที่เกินกว่าวงเงินหรือประเภทที่ทางการไม่อนุญาต เช่น การซื้อสินทรัพย์ถาวรหรือหลักทรัพย์ในต่างประเทศ ฯลฯ

นอกจากนี้ทางการยังเปิดโอกาสให้มีการเปิดบัญชีเงินฝากที่เป็นสกุลเงินต่างประเทศที่ได้รับมาจากต่างประเทศ รวมทั้งได้มีการเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์การปฏิบัติการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินตรา ต่อมาในเดือนมีนาคม 2536 ทางการมีนโยบายที่จะสนับสนุนการค้าชายแดน จึงได้มีการผ่อนปรนโดยการเพิ่มวงเงินการส่งหรือนำเงินบาทออกนอกประเทศไปในประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศไทย (กลุ่มประเทศอินโดจีน) เป็นไม่เกิน 500,000 บาท และในเดือนกุมภาพันธ์ 2537 เพื่อสนับสนุนให้นักลงทุนไทยไปลงทุนในต่างประเทศ ทางการได้มีการยกเลิกข้อจำกัดการกู้ยืมเงินและการโอนเงินของบุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ต่างประเทศ รวมทั้งขยายวงเงินลงทุนโดยตรงและเงินให้กู้ยืมแก่บริษัทในเครือ

3. การขยายขอบเขตการประกอบธุรกิจของสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ดำเนินนโยบายผ่อนคลายเป็นต้นไป โดยให้สถาบันการเงินสามารถประกอบธุรกิจได้มากขึ้น ซึ่งเป็นการส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันให้กับระบบการเงิน ทำให้การจัดสรรทรัพยากรทางการเงินมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ตัวอย่างเช่น การให้บริการดูแลและเก็บรักษาหลักทรัพย์ จัดทำหรือวิเคราะห์โครงการเพื่อการลงทุน เป็นที่ปรึกษาในการซื้อ รวมหรือควบกิจการ เป็นนายหน้าตัวแทนจำหน่ายหลักทรัพย์ของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ ฯลฯ

นอกจากนี้ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สถาบันการเงินสามารถดำเนินธุรกรรมทางการเงินที่ครอบคลุมอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม เป็นที่เชื่อว่า มาตรการนี้จะเป็นประโยชน์ต่อทุก ๆ ฝ่าย ไม่ว่าจะเป็น นักลงทุน ผู้ประกอบการ ผู้บริโภค และสถาบันการเงิน กล่าวคือ จะช่วยให้มีบริการทางการเงินที่มีคุณภาพ มีความหลากหลายและช่วยลดต้นทุนทางการเงินให้ต่ำลงอีกด้วย สำหรับสถาบันการเงินจะมีรายได้เพิ่มจากค่าธรรมเนียมของบริการทางการเงินใหม่ ๆ เหล่านั้น เพื่อมาชดเชยการลดลงของรายได้จากอัตราดอกเบี้ย อันเนื่องจากผลของมาตรการยกเลิกเพดานอัตราดอกเบี้ย

4. การลดข้อจำกัดการบริหารสินทรัพย์ของสถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการผ่อนคลายเป็นต้นไปเพื่อลดข้อจำกัดและเงื่อนไขการบริหารสินทรัพย์ของสถาบันการเงินให้สามารถปรับฐานะทางการเงินได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น โดยได้มีการดำเนินการมาเป็นลำดับ อาทิ การลดอัตราการดำรงพันธบัตรรัฐบาลของธนาคารพาณิชย์ตามเงื่อนไขการเปิดสาขาเรื่อยมาและในที่สุดได้มีการยกเลิกเงื่อนไขนี้ไปเมื่อเดือนพฤษภาคม 2536 การปรับปรุงเงื่อนไขสินเชื่อชนบทโดยให้นับรวมสินเชื่อเพื่อการค้าส่งผลิตผลทางการเกษตรและสินเชื่อเพื่อการนิคมอุตสาหกรรมในส่วนภูมิภาคเป็นสินเชื่อชนบท รวมทั้งการปรับปรุงข้อกำหนดการดำรงฐานะเงินตราต่างประเทศสุทธิของธนาคารพาณิชย์ให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น การกำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องแทนการดำรงเงินสดสำรองตามกฎหมายและให้สามารถถือพันธบัตร

ของธนาคารแห่งประเทศไทย หุ้นกู้ และพันธบัตรของรัฐ รัฐวิสาหกิจให้เป็นส่วนหนึ่งของสินทรัพย์สภาพคล่อง ฯลฯ

5. การปรับปรุง การกำกับ และตรวจสอบสถาบันการเงิน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงให้แก่ระบบการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการปรับปรุงวิธี มาตรการกำกับและตรวจสอบการทำงานของสถาบันการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลเพื่อให้สถาบันการเงินมีความพร้อมที่จะแข่งขันกับต่างประเทศ ซึ่งมาตรการที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ได้แก่ การกำหนดอัตราส่วนการดำรงเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงตามหลักสากลของ Bank for International Settlements (BIS) มาใช้กับธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนของไทย

นอกจากนี้ทางการยังได้กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนเพิ่มการกักเงินสำรองสำหรับสินทรัพย์ที่เสี่ยงจะไม่มีราคาหรือเรียกคืนไม่ได้และกำหนดการดำรงฐานะเงินตราต่างประเทศสุทธิของธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุน ฯลฯ

6. การพัฒนาตราสารและบริการทางการเงินเพื่อให้ธุรกิจและสถาบันการเงินสามารถปรับสภาพคล่องหรือระดมเงินทุนได้คล่องตัวในต้นทุนที่ต่ำ และเพื่อเป็นเครื่องมือของการในการดำเนินนโยบายการเงิน โดยให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจการเงินของประเทศที่เปลี่ยนแปลงไป ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการ โดยการปรับปรุงอัตราภาษีเงินได้ที่เรียกเก็บจากตราสารการเงินให้อยู่ในระดับเดียวกัน การอนุญาตให้มีการจัดตั้งบริษัทจัดการกองทุนรวม การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนออกบัตรเงินฝาก การออกพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เพื่อดูแลการออกและการซื้อขายหลักทรัพย์ทั้งในตลาดแรกและตลาดรอง การสนับสนุนการจัดตั้งบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือ และการจัดตั้งชมรมผู้ค้าตราสารหนี้เพื่อเป็นศูนย์ซื้อขายสำหรับตลาดตราสารหนี้รวมทั้งการจัดตั้งธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ฯลฯ

7. การพัฒนาระบบการชำระเงินเพื่อให้ระบบการชำระเงินของประเทศมีประสิทธิภาพคือมีความสะดวกรวดเร็ว ถูกต้องและมีค่าใช้จ่ายในการชำระเงินต่ำ (ลดความเสี่ยงของระบบ) ธนาคารแห่งประเทศไทยได้เริ่มดำเนินการพัฒนาระบบการชำระเงินของไทยอย่างจริงจังตั้งแต่ปีพ.ศ.2535 ซึ่งประกอบด้วย 3 ระบบหลัก คือ ระบบการโอนเงินรายใหญ่ระหว่างธนาคาร (BAHTNET) ระบบการหักบัญชีเช็คด้วยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ (electronic clearing system) และระบบโอนเงินอิเล็กทรอนิกส์แบบ off line (media clearing)

8. การพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางทางการเงิน ทาง การเตรียมการ โดยได้อนุญาตให้มีการจัดตั้งกิจการวิเทศธนกิจ (BIBF) เพื่อทำหน้าที่ให้บริการด้านการกู้ยืมเงินระหว่างประเทศ ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2536 และอนุญาตให้บริษัทเงินทุนจัดตั้งสำนักอำนวยการสินเชื่อรวมทั้งการยกฐานะของกิจการวิเทศธนกิจเป็นสาขาเต็มรูปแบบ ฯลฯ

สำหรับสรุปรายละเอียดลำดับเหตุการณ์ขั้นตอนการเปิดเสรีทางการเงินที่ทางการได้
ดำเนินการไประหว่างปี พ.ศ. 2530-2539 จะอยู่ในส่วนของภาคผนวก